

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

شماره / ۱۵۴۸۷ / ت ۶۲۰۲۸ هـ

تاریخ: ۳ - ۱۲ / ۱۴۰۳

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی - وزارت و وزارت جهاد کشاورزی
وزارت کشور - وزارت صنعت، معدن و تجارت - سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۱/۱۵ به پیشنهاد مشترک وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه طبیعت گردی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه طبیعت گردی

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- وزارت: وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی.

۲- کارگروه ملی: کارگروه ملی طبیعت گردی.

۳- کارگروه استانی: کارگروه طبیعت گردی استان ها.

۴- اداره کل: هر یک از ادارات کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان ها.

۵- مناطق و محدوده های طبیعی خاص:

الف- مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست: مناطق چهارگانه شامل پارک ملی، اثر طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش، منطقه حفاظت شده (موضوع بند (الف) ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست) مصوب ۱۳۵۳ با اصلاحات بعدی و تالاب ها و مناطق ثبت شده در معاهده های بین المللی.

ب- مناطق تحت مدیریت و نظارت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور: محدوده های اراضی جنگلی، مراتع، بیابان ها، کویرها و دیگر پهنه های طبیعی.

پ- زمین بوستان (ژئوپارک) های ملی و جهانی در داخل کشور مورد تأیید فنی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور.

ت- محدوده های میراث طبیعی ملی و جهانی و محدوده های تاریخی- فرهنگی- طبیعی (ثبت شده توسط وزارت) دارای ظرفیت طبیعت گردی.

تصویب نامه هیئت وزیران

۶- طبیعت گردی: گونه‌ای از گردشگری و سفر مسئولانه، غیرمصرفی و پایدار در طبیعت با تأکید بر حفظ و احیای محیط زیست، منابع طبیعی، فرهنگ، رفاه، رشد اقتصادی و احترام به جامعه محلی و اعتقادات و فرهنگ آن، تفسیر و آموزش که شامل فعالیت‌ها و خدمات گردشگری در طبیعت و مشتمل بر شاخه‌های مختلفی همچون بوم گردی (اکوتوریسم) و زمین گردشگری (ژئوتوریسم) است.

۷- طرح طبیعت گردی: طرحی که بر پایه تعریف طبیعت گردی به منظور بهره‌برداری در مناطق طبیعی با پایبندی حداکثری به اصول حفاظت و بهره‌برداری پایدار، متناسب با حفظ ظرفیت زیستی طبیعت و با هدف ارائه خدمات طبیعت گردی تهیه و حسب مورد به تصویب نهایی کارگروه ملی یا استانی می‌رسد.

ماده ۲- دامنه شمول این آیین‌نامه مناطق و محدوده‌های طبیعی خاص می‌باشد.

ماده ۳- به‌منظور مدیریت کلان، برنامه‌ریزی و هماهنگی در زمینه توسعه طبیعت گردی در مناطق خاص، تشویق و ترویج طبیعت گردی و تسهیل و هدایت فعالیت‌ها و امور مندرج در این آیین‌نامه، کارگروه ملی طبیعت گردی مرکب از اعضای زیر تشکیل می‌گردد:

- ۱- نماینده وزارت (معاون گردشگری به عنوان رییس کارگروه).
- ۲- نماینده وزارت جهاد کشاورزی (رییس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور).
- ۳- نماینده سازمان حفاظت محیط زیست (معاون محیط زیست طبیعی).
- ۴- نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت (رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور).

۵- یک نفر متخصص حوزه طبیعت گردی.

۶- دستیار وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در امر مردمی‌سازی.

۷- نماینده دستگاه‌ها و معاونت‌های تخصصی مرتبط، حسب موضوع مورد بررسی در کارگروه (مدعو بدون حق رأی).

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه ملی، در وزارت و دبیرخانه کارگروه استانی، در اداره کل مستقر است.

تبصره ۲- ساختار و وظایف دبیرخانه کارگروه ملی و استانی بدون توسعه تشکیلات مطابق دستورالعملی خواهد بود که به تصویب کارگروه ملی خواهد رسید.

تبصره ۳- تصمیمات کارگروه ملی به اتفاق آرای اعضای کارگروه ملی اتخاذ و توسط وزارت ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۴- متخصص حوزه طبیعت گردی با معرفی وزارت و تأیید کارگروه ملی برای مدت دو سال انتخاب می‌گردد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۵- اداره کل موظف است نسبت به تشکیل کارگروه‌های استانی متشکل از اعضای متناظر کارگروه ملی (به جز بند (۶)) در سطح استان و نماینده استانداری اقدام نماید. در کارگروه استان تهران، از شهردار تهران با حق رأی دعوت به عمل می‌آید.

ماده ۴- دستگاه‌های عضو کارگروه ملی مکلفند نسبت به پیش‌بینی پست‌های سازمانی در ساختار اداری خود که مرتبط با طبیعت‌گردی در سطوح ستادی و استانی است با استفاده از ظرفیت‌های موجود و بدون توسعه تشکیلات یا ساختار جدید و با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط اقدام نمایند.

ماده ۵- وظایف کارگروه ملی در زمینه فعالیت‌ها و طرح‌های مرتبط با مناطق و محدوده‌های طبیعی خاص در چهارچوب قوانین و مقررات، به شرح زیر است:

۱- تدوین سیاست‌های اجرایی، دستورالعمل‌های اجرایی و تخصصی و سازوکارهای نظارتی با مشارکت دستگاه‌های ذی‌ربط.

۲- تصویب و نظارت بر اجرای طرح‌های طبیعت‌گردی با رعایت ضوابط عرصه و حریم میراث طبیعی و تاریخی - فرهنگی ثبت شده.

۳- حمایت از طراحی و معرفی محصولات، مناطق و مسیرهای جدید و مستعد طبیعت‌گردی در کشور و معرفی آنها در سطح ملی و بین‌المللی.

۴- معرفی و ویژند (برند) سازی تولیدات و محصولات محلی در سطح اثرگذاری طرح‌های طبیعت‌گردی.

۵- حمایت و پشتیبانی از فعالان حوزه طبیعت‌گردی و تبادل تجربیات و ارتباطات در سطح بین‌المللی.

۶- حمایت و پشتیبانی از طرح‌های توانمندسازی جوامع محلی در راستای توسعه طبیعت‌گردی.

۷- تهیه پیوست‌های فرهنگی مورد نیاز طرح طبیعت‌گردی و تدوین دستورالعمل‌های لازم برای ساماندهی و نظارت بر گشت (تور)‌های طبیعت‌گردی.

۸- بسترسازی و تسهیل شرایط حضور خانواده‌ها در طبیعت و ترویج سفرهای خانواده‌محور.

۹- برنامه‌ریزی جهت ایجاد بسترهای لازم برای هوشمندسازی فرایندها و استفاده از ابزار رقومی در توسعه طبیعت‌گردی کشور.

۱۰- برنامه‌ریزی در زمینه سازوکارهای حفاظتی، نظارتی و اجرایی ظرفیت‌بسط گردشگری در مقصدها و مناطق مستعد طبیعت‌گردی.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۱- تدوین دستورالعمل ساماندهی و نظارت بر بیراهه نوردی (آفرودسوار) در عرصه های طبیعی کشور.

ماده ۶- دستگاه های عضو کارگروه ملی موظفند دستورالعمل و ضوابط مرتبط با طرح های طبیعت گردی در مناطق تحت مدیریت خود را در کارگروه ملی اعلام و نسبت به رفع موانع موجود اقدام نمایند.

ماده ۷- اجرای طرح های طبیعت گردی در اراضی ملی واقع در مناطق چهارگانه و تالاب های تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با اولویت جوامع محلی و رعایت قوانین و مقررات طبق طرحی که به تصویب نهایی کارگروه ملی می رسد، انجام می شود. سازمان یادشده با رعایت ضوابط زیست محیطی، نسبت به انعقاد قرارداد استفاده از منافع فعالیت های تفریحی بدون واگذاری عرصه و اعیان و بدون ایجاد هرگونه حقوق مکتسبه، برای مدتی معین با قابلیت تمدید برای اشخاص مورد تأیید یا معرفی شده توسط وزارت اقدام می نماید.

تبصره ۱- کلیه طرح های طبیعت گردی در داخل مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست، تابع ضوابط ابلاغی و برنامه مناطق تفریحی مندرج در طرح های مدیریت این مناطق می باشند.

تبصره ۲- طرح های طبیعت گردی مشمول گزارش ارزیابی اثرات زیست محیطی باید براساس مصوبه شورای عالی حفاظت محیط زیست مورد ارزیابی محیط زیستی قرار گرفته و مجوز لازم را اخذ نمایند.

تبصره ۳- مشوق های حمایتی وزارت که منطبق با ضوابط دستگاه های عضو کارگروه ملی باشد، در عرصه های طرح های طبیعت گردی قابل تسری می باشد.

ماده ۸- اجرای طرح های طبیعت گردی مصوب کارگروه ملی واقع در عرصه های تحت اختیار سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، منوط به انعقاد قرارداد با سازمان مذکور در قالب ماده (۳) قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۱۳۴۶ با اصلاحات بعدی است.

ماده ۹- سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور مکلفند در صورت عدم انجام تعهدات توسط مجری طرح، مراتب را به وزارت جهت پیگیری ایفای تعهدات توسط مجری اعلام نموده و در صورت عدم انجام تعهدات، اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند. نظارت بر حسن جریان خدمات طبیعت گردی بر اساس طرح مصوب بر عهده وزارت می باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۳ - ۱۲ / ۱۴۰۳

تبصره ۱- تعهدات مجری در قبال وزارت برای اجرای طرح‌های طبیعت‌گردی باید به دستگاه‌های ذی‌ربط اعلام و در قراردادهای مربوط قید شود.

تبصره ۲- مجوز بهره‌برداری هرگونه فعالیت گردشگری مطابق ضوابط آیین‌نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه‌بندی و نرخ‌گذاری تأسیسات گردشگری و نظارت بر آنها، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۷۵۷۹۱/۵۱۰۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۱ و سایر مقررات گردشگری از سوی وزارت صادر می‌شود.

ماده ۱۰- اعتبارات مورد نیاز برای اجرای تعهدات این آیین‌نامه از محل اعتبارات مصوب مربوط دستگاه‌های عضو کارگروه ملی تأمین می‌گردد.

ماده ۱۱- وزارت مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه با همکاری و مشارکت دستگاه‌های عضو کارگروه ملی شرح خدمات طرح‌های طبیعت‌گردی را تهیه و ابلاغ نماید.

ماده ۱۲- تصویب‌نامه شماره ۲۷۳۱۳/ت ۳۳۴۷۲ هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۵ با اصلاحات بعدی آن لغو می‌گردد.

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، استانداری‌ها، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.